

Ærø's erhvervshavn Søby Havn har i de seneste 6 år arbejdet målrettet på en havneudvidelse for at kunne sikre en god infrastruktur for havnens virksomheder.

Ærø kommune har bevilliget 41 mio. kr. svarende til 10 % af kommunens samlede budget til udvidelse. Men uden en statslig engangshjælp på 100 mio. kr. kan dette store infrastrukturprojekt ikke gennemføres.

Status quo er afvikling

Søby havn må desværre konstatere, at situationen er alvorlig for øens virksomheder, der har hårdt brug for en havneudvidelse. Skibene bliver større og større, og udviklingen går hurtigere end frygtet.

At lade stå til er desværre det samme som afvikling. Det sydfynske område taber vigtige arbejdspladser, men værre er, at der mistes en række muligheder for eksportindtægter for Danmark og Ærø.

Vi har lavet en analyse af de maritime virksomheders kunder og deres efterspørgsel. Virksomhederne tæller værft, elektronikvirksomhed, apteringsvirksomhed og malervirksomhed. Analysen viser med al tydelighed, at Ærø og Danmark i øjeblikket går glip af ordrer og omsætning på grund havnens begrænsninger.

Udvalgte cases

Analysen viser, at Ærø ikke udnytter potentialet for at tiltrække større skibe til reparation og servicering. En lang række tal og cases understøtter dette. Eksempelvis viser en gennemgang af 13 nuværende kunder, at virksomhederne i dag kan servicere:

Optælling på 4 danske kunder:

- Med nuværende kapacitet kan de servicere 26 skibe
- Kommer den planlagte udvidelse kan de servicere..... 58 skibe

Optælling på 9 kunder i EU:

- Med nuværende kapacitet kan de servicere..... 65 skibe
- Kommer den planlagte udvidelse kan de servicere..... 141 skibe

De udvalgte 13 nuværende kunder har altså en skibsflåde på i alt 199 skibe, der potentielt kan serviceres ved en udvidelse af havnen - mod i dag 84 skibe. En vækst på 137 % i antal skibe, der kan afgives tilbud på – hos de nuværende 13 udvalgte kunder.

Efterspørgsel hos kunderne

Det har stor betydning for rederierne, om virksomhederne kan servicere hele/store dele af rederiets flåde eller kun en mindre del. Det har naturligvis betydning for prissætningen, lettere samarbejde mv.

Dette oplevede de ærøske virksomheder igen i juli måned i år. To udenlandske tankskibsrederier, som er faste kunder hos virksomhederne på havnen, presser på for en større kapacitet. De to rederier har alene i juli måned forespurgt på havneudvidelsen og muligheden for at kunne servicere konkrete større tankskibe. Deres flåde blive større og virksomhederne på Ærø kan i dag kun modtage omkring 25 % af deres tankskibsflåde. Rederierne ønsker at benytte de ærøske virksomheder, men kan blive nødsaget til at trække alle skibe væk til andre konkurrerende virksomheder i eksempelvis Polen og Baltikum.

Større skibe giver konkurrencefordele

Ærøske virksomheder konkurrerer i høj grad med polske og baltiske værfter. Hvis konkurrencen alene foregår på pris mister de ærøske virksomheder markedsandele. Når skibene bliver større (og ofte nyere)

indeholder de mere teknologisk udstyr. Her har de ærøske virksomheder og deres underleverandører en konkurrencefordel i forhold til de østeuropæiske værfter.

Større skibe er også endnu mere afhængige af, at arbejdet er udført til aftalt tid. En dags forsinkelse på et stort skib, kan blive langt dyrere for rederiet end en eventuel øget pris for serviceringen. Igen en klar konkurrencefordel for ærøske virksomheder.

Klar til fremtiden

De ærøske virksomheder er i gang med at forberede sig til fremtidens konkurrence på markedet for nybygninger, reparationer og servicering.

De bygger pt. verdens kraftigste nybyggede el-færge og er blandt de førende indenfor denne nye teknologi. De har gennem tiden bygget en del traditionelle færges og har med den nye el-færge en særlig viden og knowhow omkring nybygning af færges.

Pt. kan de kun bygge mindre færges pga. havnens begrænsede infrastruktur. En stærk position på markedet frygtes tabt, hvis de ikke i fremtiden kan følge med ind i markedet for større færges.

De ærøske virksomheder har brug for at kunne udvikle sig med kunderne. De skal kunne investere i nye produktionsfaciliteter. Men det forudsætter, at infrastrukturen er på plads. At de store skibe kan komme ind i havnen.

Situationen er 100 % analog med virksomheder, der slår sig ned og bygger nye produktionsfaciliteter langs en statslig motorvej.

Hvis ikke den "blå motorvej" til Ærø udbygges, kan de ærøske virksomheder ikke vokse i takt med kunderne. Det vil være fatalt for Ærø som samfund, men også flytte danske produktionsarbejdspladser, viden og omsætning til udlandet.

For en relativ beskedent engangshjælp kan der sikres 200 private arbejdspladser.

Kort fakta om udvidelsen

- Samlet omkostning på 161 mio. kr. Staten anmodes om 100 mio. kr. i støtte.
- 100 % infrastruktur. Udvidelse af havnen til gavn for alle – nye såvel som eksisterende virksomheder.
- Erhvervsøkonomiske analyse viser, at der kan sikres 200 private arbejdspladser. Dvs. 0,5 mio. kr. i statstilskud for en privat arbejdsplads.
- Tale om et engangstilskud fra staten.
- Ærø Kommune har bevilliget 41 mio. kr. Dette svarer relativt set til en bevilling på 1,4 mia. kr. i Odense Kommune.
- Den nye gruppefritagelsesordning for statsstøtte muliggør statsstøtte på op til 50 mio. EURO uden forudgående tilladelse fra Kommissionen. Altså ingen problemer med statsstøtte.
- Ærø har over 20 private maritime virksomheder. Knap 25 % af arbejdsstyrken er beskæftiget indenfor maritime erhverv.